

ger, anslået til ca. 764 mio. kr. Udgangspunktet for prioriteringen er, at der ydes bistand på områder, hvor Danmark i særlig grad har viden og kompetence, og hvor de østeuropæiske lande har et særligt behov for støtte.

I alt 495 mio. kr. er afsat til den miljørelaterede øststøtte. Midlerne anvendes til såvel Miljøstøtteordningen, de miljørelaterede sektorprogrammer samt den såkaldt grønne facilitet under IØ-fonden (Investeringsfonden for Østlandene). Sidstnævnte yder støtte til oprettelse af joint ventures med henblik på produktion af miljøteknologi, investeringer i miljøanlæg m.v.

Den erhvervsrettede øststøtte skal ses som led i udbygningen af virksomhedssamarbejde og samhandel med de østeuropæiske lande med henblik på økonomisk udvikling. Der er i 1996 afsat ialt 325 mio. kr. til såvel IØ-fondens investeringsaktiviteter i Central- og Østeuropa, erhvervsrelaterede sektorprogrammer (herunder virksomhed-til-virksomhed programmer) samt garantiordninger m.v. for danske virksomheder. Hertil kommer investeringsgarantiordningen for Østlandene, som inden for en samlet ramme på 2 mia. kr. tegner forsikringer for politisk betingede tab på direkte investeringer i Øst- og Centraleuropa.

I forbindelse med forberedelse af central- og østeuropæiske associerede landes indtræden i EU har Udenrigsministeriet i 1996 iværksat et dansk sektorprogram for bistand til EU-forberedelse i de tre baltiske lande og Polen, hvortil der er afsat i alt 35 mio. kr. Under sektorprogrammet vil bistand blive ydet til de relevante myndigheder og institutioner på højt prioriterede områder i modtagerlandene. Programmet gennemføres ved et bredt udvalg af uddannelses-, rådgivnings- og træningsstilbud til embedsmænd og politikere fra de berørte lande såvel i Danmark som i modtagerlandene. En række danske fagministerier, styrelser samt repræsentanter fra erhvervs- og organisationslivet deltager som projektudførende i programmet.

Der er i 1996 afsat i alt 279 mio.kr. til såvel Den teknisk-administrative Øststøtteordning, teknisk-administrative sektorprogrammer, EU-førtiltrædelsesprogram, Demokratifonden samt øvrige aktiviteter inden for dette område.

Danmark har ydet og vil fortsat i samarbejde med danske virksomheder yde et vigtigt bidrag til udviklingen af markedøkonomierne i Østeuropa. Samtidigt har den store indsats betydet, at dansk erhvervsliv har fået et solidt fodfæste på disse nye markeder.

For 1997 er den samlede øststøtte i henhold til forslaget til finansloven 97 reduceret til ialt 1.830 mio. kr. Den bilaterale støtte vil fortsat fordele sig på de tre hovedområder, men vægtningen mellem disse hovedområder vil ændre sig væsentligt. Der ventes således et fald i den erhvervsrelaterede og den teknisk-administrative og humanitære indsats, og en stigning i den miljørelaterede indsats i overensstemmelse med de aftalte principper for udbygning af Danmarks samlede miljø- og katastrofeindsats (MIKA).

Udviklingspolitikken og erhvervslivet

Det centrale sigte for dansk udviklingsbistand er fattigdomsbekæmpelse. Den afspejler sig konkret i den enkelte landestrategi for hvert af Danidas 20 programsamarbejdslande. Bistanden skal føre til socialt afbalanceret økonomisk vækst. Andre nøgleord er lande- og sektorkoncentration, samarbejde med ressourcebasen og aktiv multilateralisme.

I samarbejdet med udviklingslandene optræder Danida i forskellige roller: Som formidler af overførsel af udstyr og viden og i en selvstændig funktion som samarbejdspartner for udviklingslandene. En forudsætning for, at disse roller kan udfyldes på forsvarlig vis, er et meget snævert samarbejde mellem Danida og ressourcebasen.

Erhvervslivet er en vigtig del af denne ressourcebase inden for en række af de sektorer, der er centrale i den bilaterale bistand. Det gælder særligt på de områder, hvor de enkelte virksomheder er villige til at engagere sig i vedvarende og innovative forpligtelser i forhold til udviklingssamarbejdet. Samtidig kan Danidas samarbejde med såvel de private som den offentlige sektor i udviklingslandene skabe muligheder for, at dansk erhvervsliv kan opnå erfaringer med adgang til nye markeder og kommercielt samarbejde.

Samarbejdet med dansk erhvervsliv bliver løbende tilpasset de ændrede forudsætninger for bistand. Seneste tilpasning er sket i forbindelse med udarbejdelsen af »Strategi for dansk erhvervslivs inddragelse i den bilaterale u-landsbistand«.

Strategien lægger op til tættere dialog og samarbejde mellem Danida og erhvervslivet. Dette realiseres bl.a. gennem erhvervslivets deltagelse i møder om landestrategier og sektorpolitikker, hvor dialogen drejer sig om bistanden inden for udvalgte lande og specifikke områder